

Verslag van Energy Transition Congres 2

In de volgende legislatuur moeten we inzetten op een drastische versnelling van de energietransitie en dat zowel op Europees, federaal, regionaal als lokaal beleidsniveau.

Het Energy Transition Congres dat op 11 december doorging in Brussel, toonde aan het beleid 7 werven hiervoor:

- 1) Met individuele en geïsoleerde acties lukt de decarbonisering van onze economie en maatschappij onvoldoende snel:
  - ⇒ Ondanks positieve evoluties op vlak van geïnstalleerde zonnepanelen, warmtepompen en warmtepompboilers, isolatie, slimme energiemanagement systemen,... is een collectieve, gecoördineerde en geïntegreerde aanpak nodig.
- 2) Het beleid biedt onvoldoende houvast voor burgers én bedrijven. Een duidelijke langetermijnvisie moet het draagvlak verhogen:
  - ⇒ Er zijn duidelijke keuzes nodig en road maps vanuit de overheid, die duidelijk maken wanneer en hoe fossiele energie uitgefaseerd wordt, en waar en wanneer warmtenetten, warmtepompen en andere duurzame toepassingen uitgerold kunnen worden. Deze road maps moeten een efficiënte en planmatige gebiedsgerichte aanpak weergeven.
- 3) Geef richting door duurzame keuzes financieel interessant(er) te maken met duidelijke (prijs)signalen:
  - ⇒ Maak elektriciteit concurrentieel met fossiele energie, door de elektriciteitsfactuur te ontvetten van heffingen, door de negatieve milieueffecten van fossiele energiegebruik te vertalen in heffingen, door de 13 miljard subsidies die fossiele energie elk jaar direct en indirect ontvangt af te bouwen. Een taks shift in 2027 komt rijkelijk te laat! Het momentum is nu!
- 4) Alle technisch-economische optimalisatiemodellen wijzen uit dat in 2050 ons energiesysteem gedomineerd (80% of meer) moet worden door hernieuwbare energie. Dat is eenvoudigweg de meest haalbare en betaalbare piste om onze maatschappij en economie te decarboniseren. Dit is een boodschap die ook duidelijk moet worden gecommuniceerd.
  - ⇒ Begin dus nú met een écht ambitieus beleid om zoveel mogelijk hernieuwbare energieproductie te ontwikkelen en flexibiliteit te bevorderen;
  - ⇒ Zet daarbij in op zon- en windenergie (volgens het IEA nu al de goedkoopste manier vorm van elektriciteitsopwekking), maar diversifieer ook op niet-variabele bronnen zoals duurzame bio-energie;
  - ⇒ Zorg daarbij voor rechtszekerheid voor de investeerders door snelle en transparante vergunningsprocedures toe te passen.
- 5) Zorg voor een actieve, inclusieve en sociaal rechtvaardige energietransitie. De maatschappelijke transitie zal enkel slagen als we burgers én bedrijven ontzorgen.
  - ⇒ ontzorg de burgers en de bedrijven door duidelijke road maps en gestandaardiseerde formules voor (collectieve) renovatie, energie-efficiëntie en hernieuwbare energieproductie, ook maar niet alleen via de modellen van energiedelen en energiegemeenschappen. Voorzie aan gepaste financieringsmodellen voor de sociaal zwakkeren, zodat ze ook de voordelen van duurzame energie kunnen genieten.
- 6) Positivisme werkt aanstekelijk: communiceer over voordelen en opportuniteiten. Bouw dus draagvlak door een positieve communicatie die met succesverhalen aantoont dat verduurzamen gepaard gaat met comfortabel, gezond en betaalbaar leven.
  - ⇒ Toon de bedrijven hoe inzetten op duurzame productiemethoden en circulariteit hun concurrentiepositie ten goede komt.

- ⇒ Sensibiliseer en informeer om voordelen van de energietransitie te verduidelijken;
  - ⇒ De energietransitie brengt ons ook hier en nu heel wat voordelen op vlak van gezondheid en een aangename, leefbare omgeving en is niet alleen gericht op het bestrijden van de globale opwarming!
- 7) Om de energietransitie te doen slagen moet het beleid (samen)werken! Coördineer en integreer het beleid op én tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus door samen te werken voor een integraal beleid dat op systeemniveau ingrijpt:
- ⇒ Energie is immers nauw verbonden met ruimtelijke ordening, mobiliteit, huisvesting, waterbeheer,... pas door verduurzamen van energie op systeemniveau aan te pakken en de voordelen van sectorkoppeling toe te passen, zal dit kosten efficiënt en ingrijpend kunnen gebeuren:
  - ⇒ Warmtenetten zijn een voorbeeld: benutten van omgevingswarmte (aquathermie-warmtepompen) of restwarmte (denk datacenters, koel- en vrieshuizen, elektrolyzers voor de productie van groene waterstof) levert een enorme primaire energiebesparing op en ontlast het elektriciteitsnet.

Wat was Energy Transition Congres II?

Het Energy Transition Congress 2022 was een inspiratiebron om het visionaire aspect van de energietransitie – met als leidraad de Green Deal en REPowerEU – in de praktijk te brengen met concrete acties.

Na de succesvolle eerste editie in 2022, vond op 11 december de tweede editie plaats op een speciaal moment: de COP28 was in volle gang en we staan aan de vooravond van Europese, federale en regionale verkiezingen. Het was dus hét uitgelezen moment om de acties die zijn ondernomen te analyseren en aanbevelingen te formuleren voor het nieuwe beleid dat in 2024 zal worden gevoerd.

Daarom richtte de conferentie zich op de vier overheidsniveaus (Europees, federaal, regionaal en lokaal), met telkens een plenaire sessie met bijdragen van experts in energietransitie, gevolgd door een debat met panelleden die dagelijks de energietransitie in praktijk brengen.

Energy Transition Congres is een gezamenlijk initiatief van Techlink, EDORA en ODE.